

Hälsning

från Församlingsfakulteten nr 1 feb 2008

Studenter i samtal med huvudföreläsaren Mark Seifrid.

Lyckade bibeldagar

I höstas deltog jag i Församlingsfakultetens bibeldagar. Det var första gången för min del. Ämnet för bibeldagarna var både spännande och angeläget – Bibeltolkning. Likadant var det beträffande de olika föreläsningarna; föreläsarna var kvalificerade.

Dessa rader är ingen redogörelse för bibeldagarna – jag kunde inte delta hela tiden – utan några personliga rader om det jag fick uppleva.

Föredragen jag fick lyssna till var alla mycket givande och de jag inte hade möjlighet att höra skulle jag gärna lyssnat till. Men det som för min egen del var mest givande var det vi fick höra av professor Mark Seifrid. Det beror förmodligen på eget intresse och att vi i församlingen just nu studerar Romarbrevet.

Professorn medverkade vid torsdagens seminarium då Timo Laato lade fram sin uppsats *"God's Righteousness – once again"*. Trots att de båda var väldigt överens och att de, fackteologer som de är, skär mycket tunnare skivor än oss "vardagsteologer" var

det mycket lärorikt att ta del av deras samtal. Utöver seminariet bidrog Seifrid med två föreläsningar. Den som tagit del av hans bok *Christ – our Righteousness* hade stort utbyte av föreläsningarna.

Det fanns möjlighet att köpa kopior av föreläsningarna och det möjliggör omläsning, reflektion och bearbetning av det vi fick del av under dagarna.

Bibeldagarna var en fortbildning av bästa slag. Därtill fanns möjligheter till samtal och samvaro med kursdeltagare – församlingsmedarbetare och kyrkfolk – och det är alltid värdefullt.

De som planerat dessa dagar lyckades mycket väl och med förväntan ser jag fram emot höstens bibeldagar.

Rolf Pettersson
Präst i S:t Pauli, Göteborg

Studier på FFG i höst?

Till Församlingsfakultetens heltidsutbildning *Teologisk utbildning för kyrka och samhälle* är det intag vartannat år. Hösten 2008 är det dags! Välkommen att ansöka senast den 16 maj.

Information om utbildningen och ansökningsmaterial finner du på vår hemsida (www.ffg.se) eller genom att kontakta oss.

Församlingsfakultetens kallelse – agera eller reagera?

Varje organisation har ju sin kallelse, sitt mål, sin uppgift.

För Församlingsfakultetens del har vi sedan länge formulerat vår uppgift så här:

Teologisk undervisning och forskning med Bibel och bekännelse som grund och Guds rikets utbredande som mål

Detta sätt att formulera en uppgift brukar med en engelsk formulering kallas för "mission statement". Tanken med sådana målformuleringar är att man hela tiden skall ha kursen tydligt utstakad, så att verksamheten handlar om rätt saker och sker vid rätt tidpunkt.

Men när man definierat sitt *mission statement* blir nästa fråga:

Hur skall man realisera sitt mål? Vilken strategi skall man ha för att nå fram?

Då kan det vara intressant att fundera över begreppen *agera* resp. *reagera*!

Det händer mycket i Sverige, i den svenska kulturen och i det svenska kyrkolivet som ger anledning att *reagera*. Det är inte svårt att hitta exempel.

Ecce Homo-utställningen 1998 väckte starka protester och reaktioner. Sedan ett tag har Svenska kyrkans arbete kring att ta fram en liturgi för en vigselförhöllande ceremoni för homosexuella par väckt många protester. Nu senast har teologiska fakultetens i Lund beslut att göra Jonas Gardell till teologie hedersdoktor väckt en livlig debatt.

Det är lätt att hitta exempel på saker som väcker debatt och skapar reaktioner.

Samtidigt behöver vi ställa frågan: Vilken är vår primära kallelse som kristna?

Vi kan konstatera, att det verkligen ofta finns anledning att reagera, även om våra protester kan verka svaga och meningslösa. Men – Gud ser dem! I dessa

dagar har vi stor anledning att erinra oss ett mycket märkligt bibelställe, Hes 9:4. (Läs gärna också, för sammanhangets skull, de kringliggande och skakande kapitlen, t.ex. kap. 8 – 11.)

Men även om vi har anledning att *reagera* i olika sammanhang, är det ändå inte så att vår primära kallelse snarast är att *agera*!?

"Allt detta är ett uttryck för att vi inte vill att det alltid skall vara andra krafter i samhället och kyrkan som sätter agendan – vi vill också vara med och undervisa ungdomar!"

Det är i detta sammanhang man kan förstå de prioriteringar som vi har gjort ända från Fakultetens tillkomst.

Till att börja med syftade verksamheten till att *komplettera* undervisningen vid Göteborgs universitet. Men inom kort kände vi ett behov av att kunna ge en helt egen utbildning, som byggde på en sund och bibeltrogen evangelisk-luthersk grund. År 2000 startade vi därför vår egen teologutbildning, TU, som vid det

här laget haft några dussin studenter. För fyra år sedan införde vi två linjer på TU, en pastoral linje och en missionsinriktad. Och nu undersöker vi möjligheterna att också ge en diakonal linje på TU. – Vi har också, sedan ett par år, gått in i ett samarbete med Markusstiftelsen för att driva Bibelskola Göteborg, som till stor del är förlagd till våra lokaler och delvis utnyttjar våra lärare.

Allt detta är ett uttryck för att vi inte vill att det alltid skall vara andra krafter i samhället och kyrkan som sätter agendan – vi vill också vara med och undervisa och utrusta dagens ungdomar! Därmed knyter vi också an till de ursprungliga visionerna från 1920-talet, då Peter Isaac Béen och L. M. Engström startade Prästgymnasiet i Göteborg.

Vi vill faktiskt inte, att det framför allt skall vara liberala teologer som har det som ofta kallas för "problemformuleringsmonopolet" och som sätter agendan. Detta är också en förklaring till att vi medvetet prioriterar forskning, litterär produktion och vårt Högre seminarium.

Vi hoppas att Ni, kära läsare och understödjare, vill fortsätta att stödja denna vår prioritering: att inte bara *reagera* utan även *agera* i trohet mot vår Frälsares kallelse, att bidra till att Ordet sås ut i tid och otid, detta enligt uppmaningen i 2 Tim 4:1–5.

Och kom ihåg, kära läsare, att *döda fiskar* flyter alltid med strömmen. Det är bara de *levande fiskarna* som kan simma motströms!

Rune Imberg
Rektor

Öppnade Skrifter – brinnande hjärtan

"Var inte våra hjärtan brinnande... när han öppnade Skrifterna för oss?" (Luk 24:32)

När jag i min tjänst som landssekreterare åker runt och träffar människor brukar jag ta min utgångspunkt i detta bibelord. Jag märker att många längtar efter ett brinnande hjärta. Inte ett trögt hjärta, inte ett kallt hjärta, inte ett själviskt hjärta, utan ett hjärta som brinner. Hur får man ett brinnande hjärta? En del citerar gärna Apg 1:8 "När den helige Ande kommer över er skall ni få kraft..." Vad menar man då? Hur kommer Anden över mig? Hur får jag kraft? Hur sätts mitt hjärta i brand? Andra uppmanar till ihärdig bön om kraft. Be ständigt, säger aposteln (1 Tess 5:17). Men om mitt hjärta är så trögt att det inte orkar be så länge, kan jag då någonsin få ett brinnande hjärta? En del andra lyfter fram upplevelser av olika slag som vägen till brinnande hjärtan. Kanske kan den rätta stämningen i en gudstjänst tända mitt hjärta? Kanske kan den härliga lovsången göra hjärtat brinnande? Kanske är det en bättre gemenskap med andra bröder och systrar som jag saknar? Eller om jag hängav mig åt kristen aktivitet, diakoni, mission, kanske tänds mitt hjärta då... efter ett tag?

Det finns många förslag på hur en kristen får ett brinnande hjärta. Förslagen ovan behöver i sig inte vara felaktiga. Brödragemenskap och bön hör ju t.ex. till de fyra "b:na" (Apg 2:42), men är de nämnda alternativen tillräckliga? Märkte du att flera förslag centrerade kring *min* aktivitet, på *mina* upplevelser och *mina* böner? Tänds hjärtat av *min* mänskliga iver? Hänger det på mig, sist och slutligen, om jag ska få ett brinnande hjärta? Det är den stora frågan.

För Emmausvandrarerna behövdes en sak för att deras hjärtan skulle sättas i brand: att *Jesus* öppnade Skrifterna för dem. När *Han* började predika om den lidande Messias från "alla Skrifterna" (Luk 24:26–27) satte Gud hjärtat i brand av de förvirrade Emmauslärjungarna.

"Från de öppnade Skrifterna flödar all sann kristendom. De sätter människors hjärtan i brand."

Det Ordet levererade Andens kraft till dem! Paulus talar på ett liknande sätt i Gal 3:1–2: galaterna hade tagit emot Andens fullhet när de *lyssnade i tro* på hur Jesus Kristus framställdes för deras ögon som korsfäst.

Anden, kraften, och det brinnande hjärtat kommer framförallt när Gud öppnar Skrifterna för oss. När Skriften är *öppnad* talar den om den lidande Messias, den korsfäste Kristus. Är något annat centrum i förkunnelse och undervisning förblir Skriften stängd. Öppnade skrifter som talar om den korsfäste Kristus böjer våra hjärtan för Gud, eftersom Jesus dog för våra *synder*. En människa som därför i tro lyssnar på förkunnelsen om Kristus som korsfäst (1 Kor 1:23) får ett nytt hjärta *av Gud*, ett hjärta som brinner!

Med ett sådant brinnande hjärta tänds den sanna lovsången. Det väcker hjärtats samtal med Gud. Jag motiveras till diakoni och mission. Brödragemenskapen får en ny mening. Motiven för mitt tjänande av Gud och människor blir också riktiga,

Jakob Appell

Välkommen till Sommarbibelskola 2008

FFG:s sommarbibelskola är planerad till vecka 33, d.v.s. 11–15 augusti.

Varje morgon ges en bibeltimme över Galaterbrevet. Sedan fortsätter dagarna med genomgångar av olika teologiska ämnen, bön, samtal och gemenskap.

FFG:s lärare medverkar med bl.a. följande ämnen:

- Bengt Birgerström: Jesu uppståndelse i profetiorna
- Roland Gustavsson om mission
- Johannes Hellberg: "Herrens tjänare" i Jesaja-boken
- Rune Imberg: Peter Fjellstedt – missionär och visionär
- Torbjörn Johansson: Kristi lidandes historia

Boka datum redan nu. Mer information kommer i nästa nummer av *Hälsning*.

Några röster från 2007 års sommarbibelskola

1. Du har gått bibelskolan tidigare år? Varför valde du att komma tillbaka?
2. Vad tyckte du om kursen?
3. Är det något du särskilt minns från 2007 års vecka?

Niklas Antonsson,
Solberga

1. Framförallt för att jag gick sommarbibelskolan 2005. Jag tyckte den gav mersmak! Så blev det aktuellt med bibelskola i år igen och jag hade inget direkt inplanerat så det kändes rätt att få ägna en vecka åt bibelstudier m.m.
2. Jag är återigen väldigt positivt överraskad. Det var relevanta ämnen som man valt att ta upp. Lärarna var väl förberedda. Framförallt är Jesus i centrum utifrån vad Guds ord säger.
3. Den goda gemenskapen i klassen! Det kändes som man fick många vänner fast det bara varade en vecka. Vi var några stycken som åkte ut i skärgården och grillade korv med bröd en vacker kväll. Dessutom, den goda maten!
Mina favoritföredrag var Torbjörns två föredrag om kristen människosyn.

Inger Eriksson,
Tranemo

1. Ja detta var tredje sommaren för mig. Jag kommer gärna tillbaka för att det ger så mycket att få tränga djupare in i bibelordet. Detta att få sitta ner och lyssna till goda föreläsare är en förmån att ta vara på.
2. Kursupplägget var mycket bra med olika föreläsare och ämnen. God mat och fin gemenskap.
3. Kanske Roland Gustavsson och de två etiopierna. Att höra deras berättelse och förstå att för Gud är ingenting omöjligt.

Viktoria Skilling,
Umeå

1. Jag har varit på FFG:s sommarbibelskola två gånger tidigare. Den främsta anledning till att jag kom även i år är att undervisningen är så bra. Samtalen och gemenskapen under veckan brukar vara givande.
2. Den var mycket bra! Tyvärr kunde jag inte vara med hela veckan och missade lektionerna om muslimmission, dem hade jag gärna varit med på.
3. Det är en mening som Torbjörn sa under en lektion som har etsat sig fast i mitt minne: Erkänn vem du är i dig själv, men identifiera dig med den du är i Kristus.

"... har fantastiska möjligheter öppnats upp till att få studierna mer eller mindre helt finansierade."

Ackrediterad examen efter FFG!

Drygt två år har gått sedan de f.d. FFG-studenterna Daniel Johansson och Jakob Appell på basis av Församlingsfakultetens TU 3 antogs för högre teologiska studier på Concordia Theological Seminary (CTS) i Fort Wayne, USA. Idag kan båda titulera sig "Master of Sacred Theology", vilket både akademiskt och formellt står sig väl i jämförelse med en svensk magisterexamen i teologi. Tre korta slutsatser kan dras från deras studietid "over there".

För det första håller Församlingsfakultetens treåriga utbildning måttet i förhållande till teologisk utbildning på ett internationellt plan. Den som vill studera för en masterexamen i teologi kan utan problem börja sina studier på FFG och sedan, med rätt kvalifikationer, gå vidare till exempelvis CTS för en ackrediterad masterexamen.

För det andra har fantastiska möjligheter öppnats upp till att få studierna mer eller mindre helt finansierade. Enskild privatperson, Dr. Chris Barnekov, upplåter sitt hus i Fort Wayne ("the Scandinavian House of Studies") till 2–3 skandinaviska studenter åt gången vilket gör att levnadskostnaderna för en ensamstående student blir väldigt små. Eftersom studenten själv "bidrar" med levnadskostnaderna är CTS (eller andra finansierare) villiga att betala för studiekostnaderna, vilket i USA är den stora ekonomiska bördan.

För det tredje har det visat sig vara förhållandevis enkelt

att aklimatisera sig till en konfessionell luthersk miljö i ett så annorlunda land som USA. CTS har i kombination med sin tydligt lutherska och liturgiska profil visat en stor öppenhet för den större kyrkliga och akademiska omvärlden. Dessutom har många i anslutning till CTS varit mycket hjälpsamma, gästfria och tillmötesgående.

Undertecknad kan varmt rekommendera denna, lite annorlunda, väg till en ackrediterad examen efter FFG. Givetvis har vägen kantats av svårigheter och hårda studier, men slutprodukten är en dynamisk och bred teologisk examen, tydligt luthersk, men tillräckligt bred för att kunna användas i ett större sammanhang. De nya sociala och kyrkliga perspektiven från ett så mångkulturellt och teologiskt spännande land som USA ger förstås extra krydda till erfarenheten.

Jakob Appell

Utbildnings-systemet i USA och EU:

I USA går man ut High school (motsvarande gymnasium) det år man fyller 18.

Därefter kan man söka in på College eller University för 4 års studier som leder till Bachelor-examen (oftast Bachelor of Arts, B.A.).

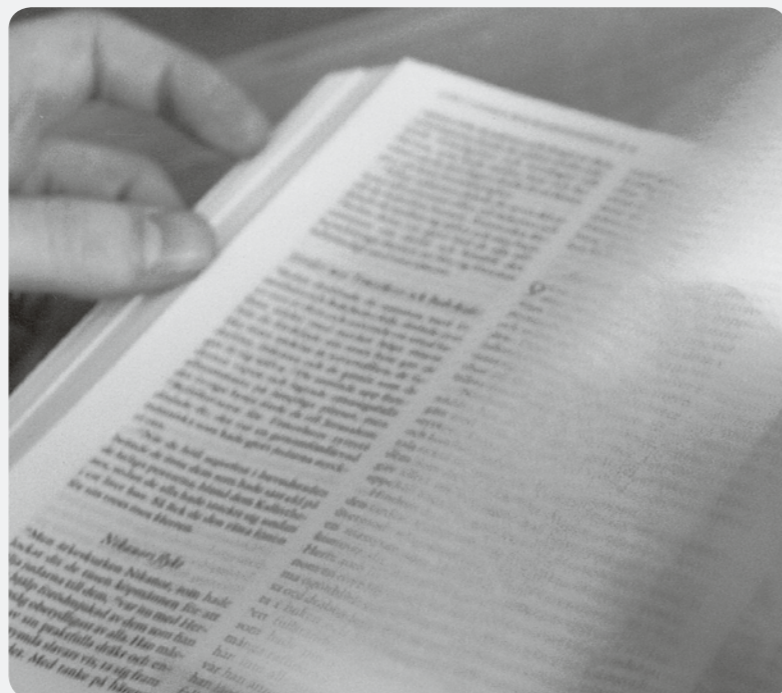
Därefter kan man söka in till Master-utbildning (t.ex. präst-utbildning som leder till Master of Divinity, M.Div). En M.Div är längre än andra Master-utbildningar eftersom den innehåller praktisk teologi och ett helt års praktik.

Med en Master of Divinity kan man söka forskarutbildning (graduate studies), antingen en tvåårig som leder till Master of Sacred Theology (S.T.M.) eller en treårig som leder till Doctor of Philosophy (Ph.D.).

Bologna-processen är EU:s sätt att samordna högre utbildning inom EU och göra den jämförbar över hela världen. Den standardiserade modellen i Bologna-processen är att man efter studentexamen från gymnasium eller motsvarande studerar 3 (eller 4) år för att erhålla Bachelor-examen, ytterligare 2 för att erhålla Master-examen och därefter ytterligare 3 för Doktorexamen.

24:e terminen med lördagsundervisning!

Sedan höstterminen 1996 har FFG varje termin erbjudit "Kurs i bibelkunskap och troslära". Ungefär var tredje lördag har det getts undervisning av FFG:s lärare. De allra flesta gånger har ägnats åt olika bibelböcker.

Under dessa terminer har Bibelns *alla böcker* genomgått, vissa av dem flera gånger. Vilka är huvudtankarna i 1:a Krönikeboken, i Haggai, i Sefanja? Om vi tror att hela Skriften är "inspirerad av Gud" (2 Tim 3:16), så är detta viktiga frågor.

Vi är glada att kunna erbjuda ytterligare en termin med denna form av undervisning som är öppen för alla och inte endast för studenter.

Alla intresserade hälsas välkomna till vårens undervisning!

Kurs i troslära och bibelkunskap

Vårterminen 2008

Lärare: Bengt Birgersson (BB), Rune Imberg (RI), Torbjörn Johansson (TJ), Timo Laato (TL), Jonas Lidén (JL)

Tid: Lördagar 10.00 – 12.30

Plats: FFG:s föreläsningssal, Södra vägen 61

Datum:	16 feb	JL	Att möta ideologierna
	1 mars	RI	Johannesevangeliet, I
	29 mars	RI	Johannesevangeliet, II
	12 april	TL	Kolosserbrevet och brevet till Filemon
	26 april	BB	2 Mosebok
	10 maj	TJ	2 och 3 Johannesbrevet

Med reservation för ändringar. Dessa meddelas till dem som anmält sig till kursen. Kursanmälan sker i samband med första föreläsningen den 16 februari.

VÄLKOMNA!

Diakoniutredning

Under det gångna året har det kommit in ett antal förfrågningar om inte Församlingsfakulteten skulle kunna starta en diakonal utbildning. Förfrågningarna har både kommit från ett par kristna organisationer och ett antal privatpersoner.

Frågan har behandlats av styrelsen för P I Béens utbildningsstiftelse, och rektor på Församlingsfakulteten har därför tillsatt en arbetsgrupp som skall arbeta med frågan.

Till ordförande och sammankallande för arbetsgruppen har pastor Per-Anders Grunnan tillsatts. Vid sin sida har han ett halvduzin personer med olika slags koppling till diakonalt arbete eller studier i diakoni.

Gruppen skall bl.a. arbeta med frågorna

- är det rimligt – realistiskt – önskvärt att Församlingsfakulteten startar en egen diakonal utbildning?
- om en sådan utbildning ges, hur skulle den vara utformad?

Arbetsgruppen kommer att rapportera till rektor på FFG, varefter Utbildningsstiftelsen tar det definitiva beslutet tidigt nu i vår.

Sedan tidigare ger ju Församlingsfakulteten dels en ettårig teologisk grundkurs, dels en treårig utbildning med pastoral resp. missiologisk inriktning. Vid sidan av detta kan det alltså bli aktuellt med ytterligare en linje med diakonal inriktning.

Vi vädjar till våra understödjare om förbön i denna viktiga fråga!

Om denna diakonala linje kommer igång, kan det bli aktuellt vid hösten 2008.

Så fort besluten fattats i frågan återkommer vi med mer information.

Landssekreterare på Församlingsfakulteten

Som vi meddelade i *Hälsning 6/2007*, har pastor Jakob Appell anställts som landssekreterare på Församlingsfakulteten (15 dec. 2007 – 31 juli 2008).

Vi är mycket glada över att han redan påbörjat sin tjänst och arbetar för fullt med information och kontakter.

Tanken är att han framför allt skall informera om studier på Församlingsfakulteten och rekrytera studenter inför det nya kursintaget i augusti 2008. Men där det är relevant skall han också informera om studier vid Bibelskola Göteborg (som vår utbildningsstiftelse driver tillsammans med Markusstiftelsen) och gymnasiestudier vid L M Engströms gymnasium.

Genom en generös donation från en privatperson har större delen av Jakobs tjänst redan finansierats. Men ytterligare ekonomiskt understöd till hans tjänst är också välkommet.

Vi vill också på detta sätt alldeles särskilt vädja om förbön för intagningarna i höst till Utbildningsstiftelsens tre verksamheter: Församlingsfakulteten, Bibelskola Göteborg och L M Engströms gymnasium

Vänner!

Det är glädjande och trosstärkande att få erfara det trogna stöd som Församlingsfakulteten åtnjuter runt om i vårt land och (faktiskt) ut över världen. Vi tackar Gud för er alla som ber för oss och som stöder vårt arbete ekonomiskt och på annat sätt. Gud välsigne er alla!

Nu intensifieras arbetet på Församlingsfakulteten med tre olika saker. Det första gäller en ökad satsning på rekrytering av studenter eftersom en ny TU-kurs startar i augusti. Vi kommer att distribuera foldrar, annonsera i tidningar och på internet. Jakob Appell reser runt och informerar, besöker läger, ungdomsgrupper och församlingar (kanske kan du kalla honom till din församling?).

Det andra är att styrelsen vill prioritera arbetet med att få TU ackrediterat av *European Evangelical Accrediting Association*. Vi kommer om Gud vill ha bättre förutsättningar för att lyckas under nästa läsår än tidigare.

Det tredje är att möjligheterna för att ge en diakonal utbildning utreds (se separat artikel). Om dessa tankar kan omsättas i praktiken, leder det förhoppningsvis till fler studenter men också till ökad arbetsbelastning på vissa sätt. Be om Guds vägledning i detta!

Alla dessa saker kräver extra insatser och flitigare resande än vad som normalt sker i vår verksamhet. Din gåva är välkommen! Låt den få ackompanjeras med böner om vishet att förvalta allt det goda Gud gett oss!

Vi har under den första halvan av detta läsår fått in ungefär 300 000:- i enskilda gåvor till Församlingsfakultetens verksamhet. Vårt behov för hela läsåret är 900 000:-.

Gud välsigne er alla!

Johannes Hellberg

Bankkonton för stående överföring:
SEB 5760-10 045 54
Swedbank 8105-9, 983 435 155-4
Nordea 3016 17 133 27

Intervju med Jakob Appell – nyanställd landssekreterare

Jakob Appell i ett vintervackert Fort Wayne.

Berätta om din bakgrund!

Jag har med tre års studier på FFG och två års studier på Concordia Theological Seminary ernått en Masterexamen i teologi. Därutöver har jag läst pastoralteologi och ägnat mig åt församlingspraktik av olika slag, innan jag i januari 2006 prästvigdes av biskop Arne Olsson. Eftersom jag bara är anställd på deltid av PIBUS är jag också anställd av Kyrkliga Förbundet för att bistå dem i gudstjänstverksamhet i framförallt Småland. Jag reser nästan varje helg till olika platser i Småland för att leda gudstjänster.

Vad väntar dig som landssekreterare?

Jag ser som min uppgift att i första hand informera om PIBUS (min arbetsgivare) utbildningar, d.v.s. Församlingsfakulteten, Bibelskola Göteborg, och L M Engströms gymnasium. I många kretsar är dessa namn helt okända, och vi kan enkelt identifiera målgrupper/områden som vi hittills inte sett några studenter ifrån. I andra hand vill jag försöka motivera till fördjupade studier i Guds ord, och kanske till teologiska studier. Det finns ett bibliskt fundament för teologisk utbildning som jag vill lyfta fram. För det tredje vill jag utmana individer till att seriöst överväga om inte teologi

skulle vara till nytta för dem under en tid. Alltför smalt tänker många att teologiska studier bara skulle vara något för blivande präster. Alla kristna behöver komma till en djupare ”kunskap om sanningen.” På FFG kan man exempelvis lägga en god grund för att fostra egna barn i kristen tro. Här kan man lägga grunden för doktorandstudier. En del går vidare mot prästvigning. Andra blir ungdomsledare med ett mycket större djup i undervisningen än vad som var fallet innan utbildningen.

Varför är det viktigt med teologisk utbildning?

Här finns givetvis många svar och aspekter. Teologi kan handla om att bemöta tidens andliga frågor med goda argument och försvara den kristna trons anspråk. En annan aspekt av teologin är att dra lärdomar från historien och i synnerhet från kyrkohistorien. Ytterligare ett perspektiv är att utifrån teologiska språkstudier t.ex. bedöma om översättningar ger rättvisa åt de texter som Bibeln utgör. Utan att göra anspråk på att ge ett uttömmande svar, så vill jag lyfta fram ett svar som är viktigt för mig. Orden i Upp 3:2 har något att säga oss: ”Stärk det som är kvar och som var nära att dö.” I vårt sekulariserade

land finns en minoritet kristna som möter svåra utmaningar från alla håll och kanter, såsom samhälle och media naturligtvis, men även från den egna ”trygga” kyrkans omgivning. Ingen bör förvånas för det. ”Ja, ur er egen krets skall män träda fram och förvränga sanningen för att dra lärjungarna över på sin sida”, säger Paulus (Apg 20:30). Det kan tyckas som en hopplös situation, men det finns en tydlig väg att gå: åter till Skrifterna! Judarna i Berea ”forskade dagligen i Skrifterna för att se om det kunde förhålla sig så” som Paulus och Silas hade predikat (Apg 17:11). Andliga ledare skulle se som sin främsta uppgift att genom fördjupat skriftstudium ”stärka det som är kvar”, så att återstoden av svensk kristenhet frimodigt kunde säga med Paulus: ”jag får lida allt detta, men jag skäms inte, eftersom jag vet vem jag tror på” (2 Tim 1:12). Det finns en kunskapsaspekt här som inte är fränkopplad trons liv, utan snarare ger stadga åt tron. Den enskilde skulle därför söka sig till en miljö där han/hon blev stärkt av *Ordet*. Från de öppnade skrifterna tar också allt levande kristet arbete, såsom diakoni och evangelisation, sin början. Ett ord att ofta återkomma till är: ”var inte våra hjärtan *brinnande...* när han *öppnade Skrifterna för oss?*” (Luk 24:32). Alltså är teologisk utbildning och reflektion, som har Bibeln och den kristna bekännelsen som grund, avgörande för att Guds folk ska överleva den svåra tid vi lever i och samtidigt nå de onådade. Andliga ledare får kunskaper och verktyg till att stärka Guds församling, och den stärkta församlingen behöver sedan inte skämmas i mötet med människor, även om det orsakar lidande, eftersom de vet vem de tror på! I det långa loppet finns ingen annan väg att gå.